

VILJANDI VANALINNA MUINSUSKAITSEALA KAITSEKORRA KOOSTAMISE KOOSOLEKU PROTOKOLL

16.06.2022

Osavõtjad: **Laura Ingerpuu** (Muinsuskaitseamet, ehituspärandi nõunik-analüütik, töörühma juht), **Anne Kivi** (Muinsuskaitseamet, Viljandimaa nõunik), **Olav Remmelkoor** (Viljandi Linnavalitsus, peaarhitekt ja arhitektuuriameti juhataja), **Leele Välja** (Viljandi Kultuuriakadeemia, arhitektuuriajaloolane), **Monika Vestman** (Viljandi Linnavalitsus, kultuuriväärtuste spetsialist).

Päevakord

1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piir
2. Muinsuskaitseala nimetus
3. Muinsuskaitseala tsoneerimine ja vastavad leevendused
4. Võimalikud hoonestamise tingimused/nõuded Viljandi keskaegse linnamüüri ja vallikraavi alal ning mujal
5. Kaitsekorra eelnõu mustand ja kuidas edasi
6. Muud teemad

Arutelu

1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piir

Laura Ingerpuu rääkis töörühmale pärast viimast töörühma koosolekut toimunud tegevusi. 5. mail kohtusid Muinsuskaitseameti (edaspidi MKA) esindajad Viljandi Linnavalitsuse liikmetega, mille järgselt saatis linn MKA-le oma seisukoha. MKA vastas linnavalitsusele kirjalikult, kuid seda ei olnud linnavalitsus veel jõudnud arutada. Kuna Viljandi linna poolt ei tehtud ettepanekut muinsuskaitseala piiride muutmise osas, siis otsustas MKA liikuda edasi MKA ettepanekuga laiendada muinsuskaitseala üksnes nende tänavata osas, kus on mõistlik liigutada piir tänavate teise poole kinnistute tagumiste piirideni. Sellisest piiride muutmise põhimõttest on lähtunud nii Tartu, Pärnu kui ka Kuressaare muinsuskaitsealadel ning seda põhjusel, et ala vastaks muinsuskaitseala eesmärkidele, oleks linnaruumis tajutav loogilise tervikuna ja lähtuks linnaruumi terviklikkuse põhimõttest, st mõlemal pool tänavat asuvad ajaloolised kinnistud on hõlmatud muinsuskaitsealasse ja nende käsitlemiseks on seatud võrdsed tingimused. Samuti on MKA teinud ettepaneku laiendada muinsuskaitseala piiri Huntaugu piirkonnas nii, et see hõlmaks kogu muinasaegse asulakoha. Olav Remmelkoor rõhutas, et linn on seisukohal, et senine töö on tehtud puuduliku metoodikaga või metoodiliselt vales järjekorras. Ei ole võimalik, et kõigepealt tõmmatakse piir ja seejärel otsitakse sellele põhjendus.

Töörühma liikmed, kes osalesid koosolekul, toetasid MKA esitatud laiendamise ettepanekut. Margit Aule andis kirjaliku nõusoleku ning Kalvi Märtn esitas kirjaliku seisukoha, et ei ole ettepanekuga nõus. Viljandi arheoloogia eksperthinnangu valmimise järgselt vaadatakse Huntaugu piirkonna ja järve äärsed ala muinsuskaitseala piir veelkord töörühmas üle.

Töörühma juht tutvustas ka võimalikku muinsuskaitseala vähendamist, mis hõlmaks Turu-Kaalu-Tallinna tänavate vahelise kvartali tühermaa koos tööstushoonetega. Töörühma liikmed

nõustused, et muinsuskaitseala vähendamise küsimus tuleb töörühma koosolekul uuesti arutlusele võtta siis, kui arheoloogia osas on suurem selgus.

Töörühm otsustas, et kaitsevööndi piiri muutmise küsimuses ei saa enne otsust langetada, kui ei ole tutvunud praeguste kaitsevööndi piiridega ning sealt avanevate vaadetega. Töörühm leppis kokku, et järgmise kohtumise raames tehakse ka jalutuskäik kaitsevööndis.

2. Muinsuskaitseala nimetus

Töörühma juht küsis töörühma liikmetelt uuesti seisukohta MKA ettepanekule muuta muinsuskaitseala nimetust nii, et Viljandi vanalinna muinsuskaitseala asemel oleks lihtsalt Viljandi muinsuskaitseala. Olav Remmelkoor rõhutas, et kui me nimetame muinsuskaitseala nii ambitsioonikalt nagu Viljandi muinsuskaitseala, siis tuleb vaadata kogu linna. Koosolekul osalenud töörühma liikmed nõustasid ettepanekuga. Margit Aule andis hiljem kirjaliku nõusoleku ning Kalvi Märtin Kalvi Märtin esitas kirjaliku seisukoha, et ei ole ettepanekuga nõus. Edaspidi nimetatakse muinsuskaitseala Viljandi muinsuskaitsealaks.

3. Muinsuskaitseala tsoneerimine ja vastavad leevendused

Viljandi linn on esitanud seisukoha muinsuskaitseala tsoneerimiseks. Võimalikku ala tsoneerimist on töörühm arutanud ka varasematel koosolekutel.

Töörühm leidis, et tsoneerimine tundub mõistlik Huntaugu ja järve äärsel ala osas, kus sisuliselt hooned ei ole ning kaitstakse üksnes arheoloogilist kultuurikihti ja sõjahaudu. Olav Remmelkoor tõstas vajaduse eristada ka vanalinna ja eeslinna ala. Töörühm leidis, et kuna hetkel ei ole kaitsekorra eelnõuga jõutud veel nõuete kirjutamiseni, siis otsustatakse tsoneerimise vajadus ja piirkonnad jooksvalt töö käigus. Samuti on oluline teada arheoloogilise kultuurikihi paiknemine.

4. Võimalikud hoonestamise tingimused/nõuded Viljandi keskaegse linnamüüri ja vallikraavi alal ning mujal

Viljandi linna huvi on täiendada kaitsekorra koostamise eesmärki ja lisada kaitsekorda peatükk mis käsitleb hoonestamise tingimusi Viljandi keskaegse linnamüüri ja vallikraavi alal.

Töörühm leidis, et seda teemat tuleb kindlasti arutada, aga alles siis, kui tööga on jõutud konkreetselt uushoonete ehitamise peatükini.

5. Kaitsekorra eelnõu mustand ja kuidas edasi

Töörühm vaatas uuesti läbi kaitsekorra eelnõu kaks esimest peatükki, mis olid muudetud ja täiendatud vastavalt Olav Remmelkoore tehtud ettepanekutele. Tekst saadetakse töörühma liikmetele veelkord ülevaatamiseks, kuid töörühmas selle juurde ilma suurema vajaduseta tagasi ei pöördata (v.a muinsuskaitseala piiri määratlus). Töörühm oli nõus, et töörühma juht valmistab ette (kaasates linna esindaja) järgmiste peatükkide tekstimustandi, mis saadetakse ette enne koosolekut ning mida vaadatakse üheskoos koosolekul läbi.

6. Muud teemad

Lepiti kokku järgmise töörühma koosoleku aeg ja koht.